

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
01.09.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 09.07.2025, 2

Nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli õppekeskkonnale, terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele õppekeskkonnas ning õppe ja kasvatusse korraldamisele

Vastu võetud 07.07.2025 nr 52

Määrus kehtestatakse [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) § 19 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse nõuded põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tähenduses põhikooli ja gümnaasiumi (edaspidi koos *kool*) õppe- ja muule kasvukeskkonnale ja terviseriskide ohjamisele ning riskitegurite vähendamisele. Määrust kohaldatakse ka erakoolidele erakooliseaduse § 2 lõike 2 punktide 2–5¹ tähenduses.

(2) Koolile, mis asub enne 1940. aastat kasutusele võetud ja planeeringu kohaselt miljööväärtslikku keskkonda kuulavas hoones või hoones, mis on tunnistatud mälestiseks või asub muinsuskaitsealal või kuulub UNESCO maailmapärandi nimekirja muinsuskaitsealale kohaselt, kohaldatakse käesoleva määrusega kehtestatud nõuetest erinevaid nõudeid vastavalt riskianalüüsi tulemustele.

(3) Lõikes 2 nimetatud koolis korraldab kooli pidaja õppekeskkonna ohutuse hindamiseks ning õpilaste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks riskianalüüsi, dokumenteerib selle tulemused ning esitab need järelevalveametniku nõudmisel.

§ 2. Määruses kasutatavad terminid

Määruses kasutatakse termineid rahvatervishoiu seaduse, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, erakooliseaduse ja ehitusseadustiku tähenduses.

§ 3. Üldnõuded

(1) Hooned, rajatised ja ruumid peavad vastama ehitusseadustiku ja selle alusel kehtestatud nõuetele, samuti käesoleva määrusega kehtestatud nõuetele.

(2) Koolihoones peab olema piisav õhuvahetus, küllaldane loomulik ja tehisvalgustus, külma- ja soojaveevarustus, heit- ja reovee kanalisatsioon, veeseaduse ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi, tingimused riiete vahetamiseks, pesemiseks ja hügieeniliseks tualeti kasutamiseks ning juhul, kui koolihoones toidlustatakse õpilasi, tingimused nõuetekohaseks toidlustamiseks.

(3) Õpetajatel ja õpetajaid abistavatel töötajatel peavad olema oskused anda esmaabi.

(4) Kõigi käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise tagavad kooli pidaja ja direktor.

2. peatükk

Füüsiline õppekeskkond

§ 4. Õpilase ohutu kooli ja tagasi jõudmise korraldamine

(1) Põhikooli õpilase jalgsi käimise koolitee ei tohi olla pikem kui 3 km. Kui lapse koolitee on pikem kui 3 km ja kooli pääsemiseks puudub ühistranspordi kasutamise võimalus, peab kohalik omavalitsus korraldama transpordi kooli ja tagasi.

(2) Kui lapse koolitee kulgeb suurema kui 1000 autot ööpäevas aasta keskmise liiklussagedusega sõidutee ääres, kus suurim lubatud sõidukiirus on suurem kui 50 km/h ning sõidutee ääres puudub kõnnitee, jalgtee või jalgratta- ja jalgtee, või kui koolitee kulgeb väljaspool asulat läbi õpilasele potentsiaalselt terviseohtliku maastiku, peab kohalik omavalitsus korraldama transpordi kooli ja tagasi.

§ 5. Nõuded maa-alale ja selle korrashoiule

(1) Koolil peab olema omaette maa-ala, mis on puhas ja heakorrastatud.

(2) Maa-ala korrashoiuks kasutatavad tööriistad, masinad ja ohtlikud seadmed peavad asuma õpilastele kättesaamatus kohas.

(3) Maa-alal peab olema ette nähtud rataste ja muude liikumisvahendite hoidmise võimalus.

(4) Maa-alal peab liikumine olema korraldatud turvaliselt, arvestades jalakäijaid ja erinevaid liikumisvahendeid.

§ 6. Nõuded hoonetele, ruumidele ja sisustusele

(1) Õpperuumide siseviimistlus ja sisustus peavad olema üldjuhul mitteläikivad ning olema kergesti hooldatavad, kasutamisel ohutud ja vastupidavad.

(2) Õpperuumi mõõtmed ja sisustus peavad vastama läbiviidavale tegevusele. Õpperuumi pindala peab olema vähemalt 2 m² iga õpperuumi korraga kasutava põhikooli õpilase kohta.

(3) Õpperuumides tuleb tagada võimalus katta aknad otsese päikesekiirguse vähendamiseks.

(4) Õpperuumid võivad asuda kõigil maapealsetel korrustel, kus on õppetöö läbiviimiseks piisav loomulik valgustus. Keldrikorrusel võivad paikneda õpperuumid üksnes tingimusel, et nendes ruumides ei viibi õpilased ja õpetajad järjestikustel õppetundidel kogu koolipäeva vältel ning nendes ruumides toimuv õppetöö ei eelda silmadele intensiivset pingutust.

(5) Koolis tagatakse kõigile õpilastele võimalus üleriie ja jalatsite paigutamiseks.

(6) Kooli õppe- ja muude ruumide sisustuses kasutatavad materjalid ja tooted peavad olema ohutud, vastama kasutusotstarbele ja olema lubatud kasutamiseks Eestis ja/või Euroopa Liidu riikides. Õpperuumide sisustus peab olema puhas ja ohutu, võimaldama õpilastel ja koolipersonalil, sealhulgas abivahendiga liikuvatel õpilastel ja õpetajal, vabalt liikuda ning õppetegevustes osaleda.

(7) Erivarustusega õpperuumides ning spordi- ja võimlemissaalis peavad olema kättesaadavad esmaabi osutamise vahendid. Erivarustusega õpperuumid käesoleva määruse tähenduses on labor, füüsika- ja bioloogia/keemiaklass, tehnoloogiaõppe / praktilise õpetuse klass ja õppekõök.

§ 7. Nõuded erivarustusega õpperuumidele

(1) Füüsika- ja bioloogia/keemiaklassi või labori sisseseade peab vastama kasutamise eesmärgile. Olemas peavad olema katsete tegemiseks vajalikud isikukaitsevahendid ja õpilastele nähtaval kohal asuv ohutusjuhend. Lisaks peab saama sooja veeга käsi pesta. Kätepesuvahendite juures peavad olema vahendid hügieeniliseks kätepesuks ja -kuivatamiseks.

(2) Füüsika- ja bioloogia/keemiaklassi või labori abiruum peab asuma õpetaja töökoha poolel. Abiruum peab olema kahe uksega, millest üks avaneb õpperuumi ja teine koridori. Abiruumi mõlemad ukseid peavad olema avatavad evakuaatsiooni suunas.

(3) Füüsika- ja bioloogia/keemiaklassi või labori abiruumis, kus hoitakse kemikaale, peab olema lukustatav kapp kemikaalide ja katsevahendite hoidmiseks ning võimalus hügieeniliseks kätepesuks. Kui õpetajat või vastutavat töötajat ei ole abiruumis kohal, peab ruum olema lukustatud.

(4) Tehnoloogiaõppe / praktilise õpetuse klassis peavad olema masinate ja seadmete ohutu kasutamise juhendid, vajalikud kaitsevahendid ja -ekraanid, teave ohtude ja ohutute töövõtete kohta ning õpilastele tööks vajalikud isikukaitsevahendid. Seadmetel ja õppetöökohtadel tuleb tagada piisav kohtäratõmme või tsentraalne puruimemissüsteem vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel kehtestatud keemiliste

ohutegurite piirnormidele. Ruumides, kus tegevus eeldab käte pesemist, peab saama sooja veega käsi pesta. Kätepesuvalamute juures peavad olema vahendid hügieeniliseks kätepesuks ja -kuivatamiseks.

(5) Õppekõrgis paiknevad toidu valmistamiseks vajalikud seadmed ja sisustus peavad võimaldama tagada ohutuse toimingute tegemisel ja toidu valmistamisel.

§ 8. Nõuded hügieeniruumidele

(1) Hügieeniruumid on riietusruumid, duširuumid ja tualettruumid.

(2) Koolis peab olema õpilaste ja koolipersonali hulka arvestavalt piisaval arvul hästi ligipääsetavaid puhtaid hügieeniruumide, mis on varustatud isikliku hügieeni tagamiseks vajalike vahenditega.

(3) Hügieeniruumid peavad võimaldama privaatsust neid kasutavatele inimestele.

§ 9. Nõuded einestamisruumile

(1) Einestamisruumid, nende asetus, suurus ja sisseseade ning kasutatavad seadmed peavad võimaldama toitlustada söögiaegade jooksul kõiki õpilasi.

(2) Einestamisruumis või selle läheduses peab olema lastele käte pesemiseks piisav hulk sobivalt paiknevaid valamuid, mis peavad olema varustatud sooja veega ning vahenditega hügieeniliseks kätepesuks ja -kuivatamiseks.

§ 10. Nõuded ruumide korrashoiule

(1) Kõik kasutuses olevad õpperuumid ja hügieeniruumid peavad olema puhtad.

(2) Kooli ruumide ja sisustuse puhastamisel ning pindade desinfitseerimisel kasutatakse kemikaaliseaduse ja teiste asjakohaste õigusaktide nõuetele vastavaid puhastus- ja pesuaineid ning -vahendeid vastavalt kasutusjuhendile.

(3) Puhastusaineid, -vahendeid ja -seadmeid ning desinfitseerivaid aineid hoitakse selleks kohandatud ja lukustatud ruumis või kapis.

§ 11. Nõuded sisekliimale

(1) Õpperuumides peab olema loomulik valgustus. Kõikides ruumides peab olema tehisvalgustus.

(2) Loomulik ja tehisvalgustus peavad tagama piisava ühtlase ja varjudeta hajutatud valgustuse igal õppe- ja töökohal õpperuumis.

(3) Ruume, kus puudub ventilatsioon või ventilatsioon ei ole piisav, tuleb regulaarselt tuulutada.

(4) Kooli õpperuumide ühes liitris siseõhus võib süsihappegaasi- ehk süsinikdioksiidisisaldus olla keskmiselt kuni 1000 mikrolitrit (ppm).

(5) Ruumides ei tohi olla seal inimeste viibimise ajal tuuletõmbust.

(6) Õhutemperatuur peab olema õpperuumis vähemalt 19 °C, võimlemissaalis vähemalt 18 °C. Kui õhutemperatuur tõuseb õpperuumis üle 27 °C, ei tohi selles ruumis õppetunde korraldada.

3. peatükk Tervise edendamine

§ 12. Üldnõuded

Koolis tuleb kujundada õppe- ja kasvukeskkonda viisil, mis aitab hoida ja tugevdada õpilaste tervist.

§ 13. Tervise edendamise kavandamine

Tervise edendamise eesmärgid ja põhimõtted sõnastatakse kooli arengudokumentides. Tervise hoidmise oskuste arendamine on osa kooli õppekavast.

§ 14. Õpilaste liikumise ja kehalise aktiivsuse edendamine

(1) Kooli füüsilise õppe- ja kasvukeskkonna kujundamisel tuleb kasutada mitmekülgeid ja turvalisi liikumisvõimalusi, hoida need ligipääsetavad ning pakkuda mängu- ja spordivahendite kasutamist õues ja siseruumides.

(2) Kooli päevakavas peab olema õpilastele ette nähtud võimalus liikuda õues vähemalt 20 minutit järjest. Selleks võib kasutada nii õuevahetundi kui ka õuesõppe tunde.

(3) Õpilasel peab olema võimalus liikuda õppetunni jooksul õpiülesandeid täites või võimalus eraldi sirutuspausideks.

§ 15. Õpilaste tervislike toitumisharjumuste kujundamine

Söögiaeg peab põhitoidukorral kestma vähemalt 20 minutit. Söögiaeg on söömistegevusele kuluv aeg.

§ 16. Üldnõuded lähtuvalt õpilase tervislikust seisundist

(1) Õppetööle ei lubata ilmsete haigustunnustega õpilast, kelle koolis viibimine võib ohustada õpilase enda või teiste õpilaste tervist.

(2) Õpilase haigestumise või vigastuse korral korraldab koolitöötaja esmase abi andmise, kutsub vajaduse korral kiirabi ja võtab ühendust õpilase vanema või eestkostjaga.

(3) Koolis annab ravimeid üksnes koolitervishoiutöötaja. Erandjuhul võib ravimeid anda kokkuleppe alusel vanema vastutusel arsti määratud annuses direktori määratud töötaja.

4. peatükk Vaimne ja sotsiaalne õppe- ja kasvukeskkond

§ 17. Üldnõuded

(1) Koolis lähtutakse arusaamast, et õpilast toetav vaimne ja sotsiaalne keskkond on turvalisuse ja õppimise eeldus.

(2) Koolis kehtestatakse meetmed kiusuvaba keskkonna loomiseks ja hoidmiseks.

§ 18. Õppekorraldus

(1) Kooli õppekorraldus peab toetama iga õppija arengut.

(2) Koduste õpiülesannete täitmise tähtajad ei tohi olla koolivaheajajärgsel ja pühadejärgsel päeval. Esmaspäev võib olla koduste õpiülesannete täitmise tähtaeg juhul, kui õppeaine ainus tund toimub esmaspäeval.

§ 19. Kooli päevakava

(1) Tunnid algavad üldjuhul kell 9 või hiljem. Hoolekogu põhjendatud ettepanekul ja kooli pidajaga kooskõlastatult võivad tunnid erandkorras alata ka varem, kuid mitte enne kella 8.

(2) Kooli päevakava ja õppekorraldus peab võimaldama vajaduse korral õppetegevusi läbi viia digikeskkondades.

(3) Koolis tuleb koostöös kogukonna, kooli hoolekogu ja kooli pidajaga töötada välja isiklike nutiseadmete kasutamisega seonduvad põhimõtted ning kehtestada neid põhimõtteid aluseks võttes asjakohased reeglid kooli kodukorras, kaasates võimaluse korral teadlasi ja eksperte.

(4) Kooli päevakava koostatakse arvestusega, et õpilase õppekoormus jaguneb koolinädala jooksul võimalikult ühtlaselt.

(5) Koolilõuna ja täiendavate toidukordade pakkumisel tuleb lähtuda sellest, et õpilastel ei oleks toidukordade vahe vähem kui 3 tundi ja rohkem kui 4 tundi. Söögivahetunnile ei tohi vahetult järgneda tugeva intensiivsusega liikumisõpetuse tund.

§ 20. Pikapäevarühma päevakava

(1) Pikapäevarühma päevakavasse kavandatakse alati liikumisvõimalusi õpilase eale vastavate kehaliselt aktiivsete tegevustega, mida tehakse eelistatavalt õues.

(2) Pikapäevarühmas osalevatele õpilastele peab olema korraldatud koolis täiendav eine. Pikapäevarühmas täiendava eine pakkumisel ei pea lähtuma § 19 lõikes 5 nimetatud nõudest.

5. peatükk Rakendussätted

§ 21. Määruse rakendamine

(1) Enne käesoleva määruse jõustumist ehitusloa taotlemiseks esitatud kooli ehitusprojekti järgi ehitatud kool loetakse käesolevale määrusele vastavaks ka siis, kui ta vastab ehitusloa taotlemiseks esitatud ehitusprojekti koostamise hetkel koolidele kehtinud ehituslikele nõuetele.

(2) Pärast käesoleva määruse jõustumist ümberkorraldatav või asutatav kool loetakse käesolevale määrusele vastavaks ka siis, kui ta tegutseb lõikes 1 nimetatud koolihoones.

(3) 2025/2026. õppeaastal võivad õppetunnid alata kell 8 või hiljem.

§ 22. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub 1. septembril 2025. a.

(2) Määruse § 3 lõige 3 ja § 4 lõige 2 jõustuvad 1. septembril 2026. a.

Kristen Michal
Peaminister

Kristina Kallas
Haridus- ja teadusminister

Keit Kasemets
Riigisekretär